

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.2.7.2015.MK

**Pan
Sylwester Jaworowski
Wójt Gminy
Kołaki Kościelne**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525), w zw. z art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 31 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2015 r., poz. 859) w dniu 17.07.2015 r. pracownik Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Marek Kiryluk – starszy inspektor wojewódzki, na podstawie upoważnienia nr 1/2015, znak: PS.I.431.2.7.2015.MK z dnia 14.07.2015 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej, przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym w Urzędzie Gminy Kołaki Kościelne, ul. Kościelna 11, 18-315 Kołaki Kościelne, zwanym dalej UG, w zakresie prawidłowości działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych, na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli UG pod poz.5.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Prawidłowość działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych, na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 z późn. zm.; obowiązująca publikacja Dz. U. z 2015 r., poz. 859), zwanej dalej ustawą, w okresie od dnia 1 sierpnia 2014 r. do dnia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W trakcie kontroli ustalono, że w kontrolowanym okresie, zadania wynikające z ustawy, w zakresie podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, realizowała pani Agata Kulesza-Cygan - inspektor ds. funduszu alimentacyjnego na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Kołaki Kościelne (§ 11 ust.11 załącznika do zarządzenia Nr 9/11 Wójta Gminy Kołaki Kościelne z dnia 21 stycznia 2011 r. z późn. zm. i § 11 ust. 13 załącznika do zarządzenia Nr 17/15 Wójta Gminy Kołaki Kościelne z dnia 20 marca 2015 r.). Pracownik jest zatrudniony na ¼ etatu na tym stanowisku.

Wójt Gminy Kołaki Kościelne upoważnił ww. pracownika UG do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji, przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 i 2 ustawy (zarządzenie Nr 179/10 Wójta Gminy Kołaki Kościelne z dnia 1 października 2010 r.). Powyższe upoważnienie powinno zostać wydane 14 czerwca 2010 r., tj. od czasu obowiązywania art. 8b oraz art. 8c ustawy.

W trakcie kontroli, wyjaśnień udzielał inspektor ds. funduszu alimentacyjnego realizujący zadania wynikające z ww. ustawy (zakres czynności pracownika z dnia 20.04.2015 r.).

Ocenę kontrolowanej jednostki dokonano na podstawie następujących ustaleń:

W ewidencji UG na dzień 01.08.2014 r. zarejestrowanych było 9 dłużników alimentacyjnych, w tym: 3 dłużników zamieszkiwało na terenie gminy Kołaki Kościelne (1 zmarł w kontrolowanym okresie) oraz 6 na terenie innych gmin. Działania podejmowane były w stosunku do wszystkich dłużników.

W kontrolowanym okresie, pod względem legalności i rzetelności porównano zgodność działań podejmowanych przez UG z przepisami wynikającymi z ustawy wobec wszystkich dłużników (akta 9 dłużników alimentacyjnych udostępnionych przez pracownika UG).

W wyniku powyższych czynności stwierdzono, że UG podjął następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

a) jako organ właściwy dłużnika, zwanym w dalszej części jako OWD (skontrolowano akta 3 dłużników), tj.:

- przeprowadzał wywiad alimentacyjny z dłużnikiem w celu ustalenia jego sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej, a także stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odebrał od dłużnika alimentacyjnego oświadczenie majątkowe, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy,
- przekazywał informacje do komornika oraz organu właściwego wierzyciela z przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych (w tym wszelkie posiadane informacje, istotne dla skuteczności egzekucji),
- informował właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- wszczynał postępowanie dotyczące uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (po wszczęciu postępowania dłużnik zmarł),
- przekazywał wierzycielowi oraz komornikowi sądowemu informacje o podjętych działaniach (pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz odebranego oświadczenia majątkowego),

b) jako organ właściwy wierzyciela, zwanym w dalszej części jako OWW, skontrolowano akta 6 dłużników) tj.:

- przekazywał dłużnikom informacje o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa, określonych w art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy,
- zgłaszał do biura informacji gospodarczej, informację gospodarczą o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych. Podstawą zgłoszeń była umowa o współpracy pomiędzy Wójtem Gminy Kołaki Kościelne a InfoMonitorem BIG S.A z siedzibą w Warszawie z dnia 23.01.2009 r.,
- informował wszystkich dłużników o przekazaniu do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu dłużnika, wynikającym z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- kierował wnioski do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- wszczynał postępowanie oraz wydawał decyzje administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- doręczał ww. decyzje ustanowionemu przedstawicielowi dla osoby nieobecnej,
- kierował do dłużników upomnienia,
- wystawiał tytuły wykonawcze.

UG nie informował:

- komornika oraz organu właściwego wierzyciela o działaniu oraz efekcie podjętych działań (pismo do właściwego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego oraz odpowiedzi z właściwego PUP) - arkusz ustaleń z kontroli nr 1,
- OWD o zobowiązaniach dłużnika wynikającym z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy (zgodnie z art. 27 ust. 7a ustawy) – arkusze ustaleń z kontroli 8, 9,

- ustanowionego przedstawiciela do doręczeń o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa.

Pod względem rzetelności, na podstawie 9 skontrolowanych akt spraw stwierdzono, że działania wobec dłużników były podejmowane przez UG we właściwej formie i terminach wymaganych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz.267 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 656), za wyjątkiem:

- przekroczenia terminu do wydania decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego (stwierdzono w 5 na 6 skontrolowanych decyzjach) – arkusze ustaleń z kontroli nr 4, 5, 6, 7, 8,
- niewłaściwego zapisu w 2 decyzjach w sprawie zwrotu przez dłużnika świadczenia z funduszu alimentacyjnego dotyczącego spłaty należności, którego należy dokonać w terminie *30 dni od uprawomocnienia się decyzji* (w decyzjach wpisano: *30 dni od daty otrzymania decyzji*) – arkusze ustaleń z kontroli nr 4, 8,
- braku wydania decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie uznania dłużnika uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (art.105 § 1 kpa) w przypadku, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe (śmierć dłużnika) – arkusz ustaleń z kontroli nr 2.

Ponadto stwierdzono uchybienia w zakresie:

- stosowania w decyzjach w sprawie zwrotu (...) upoważnienia z dnia 1.10.2010 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania decyzji (...) zamiast upoważnienia do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz do wydawania w tych sprawach decyzji,
- monitorowania terminowości działań podejmowanych przez organ właściwy dłużnika po otrzymaniu wniosku o podjęcie działań z UG (odpowiedzi od organów właściwych dłużnika otrzymano po upływie 2 miesięcy od wystosowania wniosków o podjęcie działań) – arkusze ustaleń kontroli – nr 7, 8.

UG działający jako OWD lub OWW, w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał (zgodnie z art. 7 ust 1 ustawy) z uprawnień dot. wytoczenia powództw wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji. Powodem tego, zgodnie z oświadczeniem pracownika UG z dnia 17.07.2015 r., był brak wniosków o wytoczenie ww. powództwa, jak również sytuacja materialna osób zobowiązanych do alimentacji w dalszej kolejności.

Dłużnicy nie zwracali się do OWW z wnioskami o umorzenie należności z tytułu wypłaconych świadczeń w trybie art. 30 ust. 2 ustawy. UG, występując jako OWD, także nie umarzał należności dłużnikom (art. 30 ust. 1 ustawy).

UG uznał również, że nie wystąpiła konieczność informowania sądu o beczynności lub wszelkich przejawach opieszałości komornika sądowego, prowadzącego postępowanie egzekucyjne, przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu.

W wyniku kontroli stwierdzono, że UG podejmował wszystkie działania wynikające z ustawy, jednak nie skutkowało to wzrostem ściągłości należności od dłużników z tytułu wypłaconych świadczeń osobie uprawnionej.

Wykaz skontrolowanych spraw oraz wszystkich stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości opisano w arkuszach ustaleń z kontroli nr 1- 9.

Mając powyższe na uwadze, podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Przyczyną stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości było niestosowanie lub niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz przepisów kodeksu postępowania administracyjnego.

Skutkiem stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości było:

- podejmowanie działań w stosunku do dłużników z opóźnieniem,
- niewywiązywanie się z obowiązków wynikających z ustawy oraz kpa.

Osobą odpowiedzialną za stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości jest pracownik UG realizujący zadania wynikające z ustawy, zatrudniony w UG na stanowisku inspektora ds. funduszu alimentacyjnego.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego znak:PS.I.431.2.7.2015.MK z dnia 24.07.2015 r. nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

- I. Podejmowanie wszelkich działań wobec dłużników alimentacyjnych, wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym:
  - 1) informowanie komornika oraz organu właściwego wierzyciela wszystkich podjętych przez UG działaniach w stosunku do dłużnika oraz o efektach podjętych działań (o skierowaniu pisma do właściwego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego oraz odpowiedzi z pup).
  - 2) informowanie organu właściwego dłużnika o zobowiązaniach dłużnika wynikającym z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy,
  - 3) informowanie ustanowionego przedstawiciela do doręczeń o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa.
- II. Podejmowanie wszelkich działań wobec dłużników alimentacyjnych w terminach i formie wynikających z kodeksu postępowania administracyjnego, w tym:
  - 1) terminowe wydawanie decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
  - 2) sformułowanie zapisu dotyczącego terminu do spłaty należności w decyzjach w sprawie zwrotu (...),
  - 3) wydawanie decyzji o umorzeniu postępowania w przypadku śmierci dłużnika,
  - 4) stosowanie w decyzjach w sprawie zwrotu (...) właściwego upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych,
  - 5) podejmowanie dalszych działań w przypadku nieudzielenia odpowiedzi przez organ właściwy dłużnika na wniosek o podjęcie działań w terminie określonym w art.35 kpa.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach i wskazanie terminu w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

^{/-/}
Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej